

ACASĂ > NG TRAVELER > Kenya dincolo de priviri străine

Kenya dincolo de priviri străine

🕒 aprilie 20, 2021 👤 Elena Draghici 📁 NG Traveler, NG Traveler 🗨️ 0

O turmă de zebre a venit să se adape la lacul pe marginea căruia se află lodge-ul nostru, în Parcul Național Tsavo West, Kenya

Kenya, ocazie de a privi un apus în savană

Text, foto: Corina Matei

„Here, here! Stop here!” și o frână puternică a ghidului local ne afundă în praful gălbui ce trebuia să rămână în urma noastră. Safari-ul nu mai era acum despre elefanți, zebre sau antilope, ci despre locul perfect pentru a privi un apus în savană, pe sub nori obscuri, printre dealuri molcome ornate de copaci de acacia și în oglindirea unui laciu timid reflectat în Lacul Amboseli, tremurat pe ici – pe colo de hipopotami. Din toată agitația zilei, care mi-a urcat bubuiturile pulsului până în vârful degetelor, rămân în fața cercului rubiniu-sclipitor ce alunecă perpendicular pe orizontul decorat cu două movile de pământ și care se furișează cu o viteză necruțătoare, ce-mi șoptește din start că NU, nu pot opri timpul în loc, sunt prea mică și neputincioasă. Îmi rămâne doar să inspir adânc momentul în timp ce stau pe bolovanul lângă care am oprit jeep-ul. O briză blândă îmi șuieră pe la urechi și printre firele rebele de păr ce nu vor să stea prinse în coadă. Nu mai aud vocile fetelor din grup, însă pot intui scârțăiturile tipice zebrelor ce par că vin de dincolo de lac. În următorul moment din visare, întorc privirea spre stânga – o emoție nemaisimțită îmi agită din nou nodul din gât, ca o bucurie supremă ce nu vrea să se exteriorizeze: vântul lin a purtat plafonul pufos de nori cenușii ca să lase loc Marelui Alb (n.r. Muntelui Kilimanjaro) să atingă cerul înaintea privirilor noastre.

CĂUTARE...

PUBLICITATE

RECOMANDARI EDITORIALE

Flamingi în Parcul Național Amboseli

Un parc național ce nu-i în drumul bătorit

Parcul Național Amboseli din Kenya vibrează de trăiri și este mereu inconfundabil – un platou pal și neted, decorat cu băltoace sărate în jurul cărora păsări mari și colorate roiesc fără încetare, printre care mii de flamingi roz, cocori cu coroană, vulturi albaștri, egrete dantelate, pelicani și alte zeci de specii cărora nu le pot ține minte numele și pe care nu cred că le voi mai vedea curând. Iar inaripatele cele mai mici, din afara spectacolului din văzduh, fac echilibristică (și curățenie) pe coloane de bivoli, cefe de elefanți și maxilare de crocodili. Deși nu atât de vast ca Tsavo sau faimos ca Maasai Mara, Amboseli este atât de expresiv, încât nimeni nu-l poate confunda vreodată și asta datorită tapetului de pe fundal: Muntele Kilimanjaro, cel mai înalt masiv al Africii (5.985 de metri), aflat astăzi dincolo de graniță, odată zeul cel rău al Kenyei care paraliza oamenii când doreau să se apropie de vârful său. Așa spuneau atunci cei ce urcau nepregătiți spre ciudățenia aceea albă și nu-și puteau explica frigul și degerăturile.

Puțini sunt cei care preferă să facă drumul până la granița sudică a Kenyei cu Tanzania, pe o șosea cu o singură bandă pe sens, îmbăcsită de camioane lente ce cară containere din portul Mombasa spre Nairobi și Uganda. Iar cei ce fac acest efort rămân vrăjiți de bogăția faunei, devenind astfel una dintre cele mai apreciate zone pentru un game drive de povestit o viață! Cu un ecosistem fragil dezvoltat în Valea Marelui Rift, plin de sare care nu lasă vegetația să crească prea mult, cu un sol albicios mereu dogoritor ca un cuptor încins în ciuda altitudinii de 1200 de metri, adăpostește totuși cea mai mare populație de elefanți din Kenya; dar și zebre, hipopotami, antilope gnu, impala, bivoli, girafe, gerenuk, gazele, lei și leopardzi. Iar regula jocului este răbdarea...

Cu primul pas aici, te afunzi și mai mult în legende... teritoriul parcului este și astăzi deținut de Maasai, faimosul trib nobil caracterizat de curaj, culoare și tradiții neclintite de veacuri, ale căror așezări se află de jur împrejurul parcului. Trăiesc în mare parte ca odinioară, sunt semi-nomazi (migreză într-o regiune restrânsă, căutând pășuni pentru vite și capre), iar ceilalți îi văd ca pe niște neadaptati pentru că, deși unii ar avea posibilitatea, nu vor să renunțe la stilul de viață ancestral, considerând că depărtatea de tradiții e un păcat.

PUBLICITATE

URMĂREȘTE-NE PE FACEBOOK

ARTICOLE POPULARE

Neamuri Țigănești
august 22, 2010 59

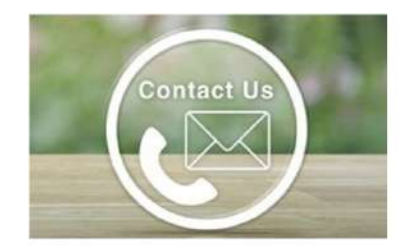
Alege coperta National Geographic Traveler
noiembrie 7, 2019 36

Viața lui Nicolae Ceaușescu
aprilie 29, 2009 36

Abonează-te la NG & NGT pe 2021 și poți câștiga unul dintre sutele de premii!
februarie 2, 2021 32

Cine au fost dacia cu adevărat
octombrie 18, 2011 25

PUBLICITATE

Spectacol pe câmp, în fața satului de maasailor, Parcul Național Amboseli, Kenya

Femeie maasai în port tradițional, Parcul Național Amboseli, Kenya

Dansul tradițional maasai este și o competiție: cine sare mai sus. Parcul Național Amboseli, Kenya

Copiii din școala maasailor

La școala din satul maasailor, un elev citește cu voce tare alfabetul de pe „tabla” improvizată. Parcul Național Amboseli, Kenya

Maasaii, o legendă în carne și oase

Căpetenia satului ne așteaptă în pragul unei porți de lemn șubrede și aplecate, la umbra unui copac cu crengi rare, că mai mult trunchiul ține umbră. În zare, cinci-șase trombe de praf apar, urcă în eter, cad la pământ, apoi se înalță iar puțin mai încolo, jucându-se agil într-o caniculă umedă. Abia că pot să respir prin masca sanitară, dar la cât praf e, e mai mult decât binevenită!

Șeful înalt, zvelt, cu dinții prea albi la vedere, cu shuka roșie în carouri agățată de umeri, e împodobit din cap până-n picioare cu accesorii de mărgele colorate din care atarnă bănuți metalici. „Jambo! Come, come!”, strigă după turiștii din cele patru jeepuri. Stă sprijinit într-un toiag subțire de bambus și mare-i e bucuria când vede niște dolari adunați de la grup. „Hai să ne cunoaștem, hai să ne vedeți familia și casa! Faceți poze câte vreți, până ce telefoanele rămân fără memorie!”, strigă el cu tot dragul primului grup de români pe care-l vede după pandemie. În clipa următoare, vreo 30 de maasai, femei și bărbați, ies în șir indian, toți acoperiți cu acea pătură roșie de acryl, ce îi protejează de prădătorii savanei în propriul lor teritoriu. Cântă, strigă și ne întâmpină cu dansul lor imemorial, marcat de mișcările sacadate ale femeilor și săriturile la cer ale bărbaților. Ne invită în competiția războinică și ne înving bucușii. Printre iezi speriați, viței plictisiți și câini curioși, îi urmăm dincolo de poarta sprijinită doar de decor. Casele mici și rotunde, semiîngropate, din bărne de lemn legate cu lut și bălegar mărginesc o piațetă care, noaptea, se transformă în grajd, astfel încât să-și păzească animalele de lei și hiene. Mirosul, pe căldura asta, e crunt (noroc, din nou, cu masca), însă sutele de muște parcă nu mă lasă să trăiesc.

Satul lor a încremenit în timp. Nu știu dacă e transpus aici și acum din trecutul a o sută de ani sau o mie. Casele lor au o formă de melc, cu două încăperi și imi par imposibil de aerisit – și așa e pentru că miroase a îmbăcsit, a căldură stătută și a fum pentru că gătesc înăuntru. Ne întâlnim și cu vraciul, un bărbat uscat, „bătrân” – spun ei – deși are până în 50 de ani; percepția diferă enorm când speranța de viață în triburi este de 35-40 de ani. El știe efectele benefice ale tuturor plantelor și cum trebuie să profiți de ele: făcute ceai, scrum sau mestecate în stare naturală. Fac imediat focul cu două bețe într-o demonstrație fulger de leac pentru malarie. Turiștii nu mai înțeleg nimic și murmură „dar nu era mortală?” Ei bine, pentru ei nu mai e demult, corpul e deja obișnuit cu ea.

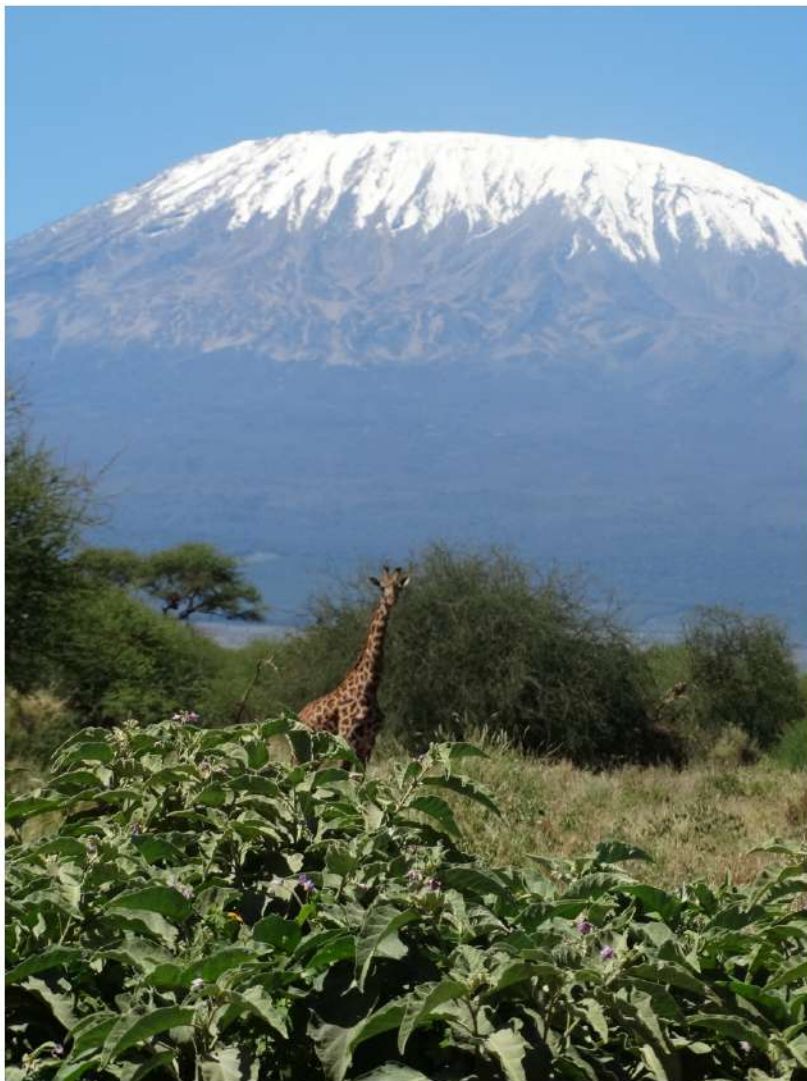
După ce trecem și prin piața improvizată din spatele caselor, cu tot felul de accesorii făcute de femeile de acolo pe post de suvenir, plecăm spre școala satului. Aici, nu există părinți și copii. Ci doar copii ce sunt crescuți de întreaga comunitate. Intrăm într-o sală de clasă ce pare sincronizată. E atât de liniște, deși vreo 40 de copii de trei până la opt ani stau înghesuți pe niște bănci lungi. Dar nu bănci de școală, ci din acelea de nuntă românească la țară. Mulți poartă aceeași uniformă rozalie, pătată, uneori roasă de timp și ruptă. Alții, nu au deloc, dar se asortează cu bluze roșii. Profesoara, bucuroasă că suntem acolo, ne face o demonstrație că și cei mai mici dintre elevii săi știu alfabetul. Așa ne îndreptăm atenția către „tabla” lor, un sac alb de rafie agățat de o scândură ce susține panourile peretelui. Pe sac – vopsite literele. Toți strigă în cor „eeei, biii, siiii, diiii, iii, eeef, giiii”, mândri, zâmbind la noi cu toate trăsăturile fețelor. Nu voi ști niciodată dacă sunt bucușii să ne vadă sau dacă au aflat deja că ascundem caramellele și rechizite pe care le vor primi negreșit. Deși săraci, desculți, flămânzi, fără nimic din ceea ce noi am considera indispensabil pentru un copil la școală, rămân mereu demni și dreți, în frunte cu cei trei profesori ai lor. Încep să se simtă inconfortabil în fața avalanșei de fotografii din timpul donațiilor, ba chiar ne atrag direct atenția.

Ne retragem, luând înapoi drumul printre turme de elefanți ce pleacă de la lac, bivoli ce ridică plictisiți privirea să vadă ce jeep trece la ora asta, antilope gnu ce fixează cu privirea un tufiș în loc să pască – un pericol prea bine camuflat ca să-l vedem. Câteva impale traversează fulgerător prin fața mașinii și, încercând să le mai prind cu privirea de la înălțimea plafonului deschis, observ altceva – asta e frumusețea unui game drive: pentru prima oară, văd un hipopotam în afara apei. Mare și rotund cât un butoi de cramă, cu picioare prea scurte pentru gabaritul său, pare că abia se mișcă. Capu-i imens și alungit, cu pot ca de cal, aproape că atinge pământul.

O lume prin ochii ghidului local

„Ready to explore more?“, ne întrebă Otete, de îndată ce ajungem la poarta de intrare din Tsavo West. Otete e cel mai calm șofer și ghid local din câți am cunoscut; prin ochii lui, pe drumurile lungi, am ocazia să văd Kenya așa cum e ea, cu minuni și cu orori, dincolo de orice aș găsi pe internet la o primă căutare. Aflu despre cel mai bun sistem sanitar din Africa de Est, dar și despre corupție și braconaj. Despre investiții în mii de kilometri de garduri electrice pentru a-și proteja animalele sălbatice aflate în pericol versus cele mai sărace comunități cu acces anevoios la apă potabilă ce sunt ajutate minim. Ascult și despre școala obligatorie, despre cum părinții sunt puși la muncă în folosul comunității dacă refuză să-și trimită odraslele la școală, dar și despre transportului public – copii de aici, cât de mici, merg și 20 de kilometri pe zi. Și de aceea, din zona de munte vin cei mai buni maratonisti ai lumii.

Girafă atentă, cu Muntele Kilimanjaro în spate. Parcul Național Tsavo West

În Parcul Național Tsavo West, Kenya, peisajul se schimbă subit de la roșu aprins la negru-tăciune

Îmi povestește și despre închisoarea de maximă securitate din Parcul Național Tsavo West, Kenya: „Dacă evadează cineva, e mâncat de lei”. Vorbim despre legea care încă prevede pedeapsa cu moartea pentru infracțiuni grave, dar președintele refuză să mai semneze deciziile din anii '80 pentru a da dovadă de stat civilizată, ceea ce înlocuiește sentința cu o condamnare pe viață – scurtă, la ce condiții sunt în închisori.

Originar din zona Lacului Victoria, dar dedicat turismului de cinci stele, Otete e o cutie cu surprize și un izvor interminabil de povești, mai ales că a rămas, cumva, tradiționalist. Pus mereu pe șotii, dar mereu profesionist, răbdător în safari și grăbit când trebuie respectată o oră fixă, cu cuvinte măsurate la primele ore ale dimineții și cu povești lungi spuse din plăcere oricând e întrebat, ghidul nostru local, partener al agenției Eturia, iese din tiparul kenyenilor prin aparența sa masivă. Cu o voce densă ce rezonază captivant în jeep, Otete ne povestește, în timp ce ne afundăm din ce în ce mai mult pe drumurile cărămizii ale lui Tsavo West, cum s-a căsătorit cu aleasa lui.

Potrivit tradiției din Kenya, nu e deloc simplu să intri în grațiile familiei fetei. Tocmai de aceea în Kenya, e nevoie de trei întâlniri „oficiale”, a patra fiind mariajul. La prima, Otete s-a dus cu câțiva prieteni la părinții fetei. El n-a avut voie să spună vreun cuvânt, ci doar prietenii: cât e de cuminte, că nu-i plac alte fete, că e muncitor, că e bogat – numai și numai laude. „Multe dintre ele sunt minciuni și d-aia e bine să ai prieteni buni”, râde el cu poftă. Ceea ce e și mai interesant, e cătă nu au voie să pronunțe numele fetei, ci să se refere la „o fată din această familie” chiar dacă se cunosc deja de multă vreme și vor amândoi căsătoria. La a doua întâlnire, s-a dus la casa fetei cu familia cea mai apropiată: cu părinții și bunica – dar nu oricum, ci aducând darurile cerute de obicei: capre pentru masa împreună. Nici de data Otete nu a avut voie să spună nimic. „După ce termină de mâncat și devin prieteni, aștept să mă caute el! Abia după putem spune fetei pe nume: Anita. Apoi, a urmat a treia întâlnire și cea mai stânjenitoare pentru mine: familia mea e de-o parte, a fetei de alta. Eu, în mijloc...” La această întâlnire, tradiția permite familiei fetei să-i examineze atent viitorul soț. Femeile (verișoare, mătuși, cumnate) din familia fetei vin să facă o inspecție atentă: pun bărbatul să ridice mâna să vadă dacă miroase a transpirație, îi verifică dinții, îi gâdilă să vadă dacă râde. „Și cel mai jenant e că tradiția le lasă să pună mâna și pe alte părți ale corpului, să verifice că e totul în regulă pentru viitoarea mireasă!” După ce bărbatul primește aprobarea, încep discuțiile despre darurile cu care trebuie să vină viitorul soț. Înainte, nu erau bani, așa că tradiția a pus accent pe cele mai valoroase bunuri: miere, alcool și mai ales animale – vaci, capre și oi. „Și negocierea mea a început tot cu animalele. A trebuit să cumpăr patru vaci de lapte europene, adică din cele scumpe, și toate trebuiau să fie gestante. A trebuit să mai aduc și două sticle de whisky Johnnie Walker Black Label, reprezentând alcoolul. Am mai cumpărat două kilograme de miere. După care a trebuit să am bani cash pentru fiecare mătușă, unchi, verișoară sau rudă prezentă. E foarte costisitor să te căsătorești cu o fată de familie bună!” Evident, de toate trebuie să faci rost repede, că dacă îți ia prea mult, familia fetei poate crede că nu ești chiar așa interesat și să se răzgândească! La a patra întâlnire, bărbatul vine cu darurile, iar familia îi dă fata. Abia acum, în ultimii ani, această ultimă întâlnire mai înseamnă și o petrecere. Apoi, e și mai greu de divorțat pentru că, dacă bărbatul duce fata înapoi, se presupune că familia sa trebuie să-i dea înapoi toate darurile. „Astăzi, în Kenya, majoritatea fetelor se îmbracă în rochia albă, se duc la biserică, semnează certificatul oficial, dar încă vor să facă și nunta tradițională pentru că îndeamnă la mai mult respect pentru cuplu din partea comunității.”

Drumul și-a schimbat culoarea, acum e negru, iar praful nu se mai ridică în urma noastră. Suntem pe câmpurile de lavă din Kenya, unde vegetația nu îndrăznește să-și facă loc printre bolovanii diformi, cu forme tăioase și abrupte, lipiți într-un peisaj dramatic. Imediat, ajungem și la lodge-ul de pe stâncă, de pe a cărui terasă vedem cele două lacuri vizitate, pe rând, de turme de zebre și bivoli. „Ah, uite și un leopard!”, mă mir și mă bucur în același timp. Hiene, impala, dik-dik și girafe apar din vegetația înaltă și dispar imediat ce beau apă, evitându-se tacticos, mirosind pericolele și ignorându-ne pe noi cu stil – și totul atât de aproape, ca un

film văzut pe National Geographic!

*Această incursiune a fost susținută de Etura

« PREVIOUS

Ingenuity: zbor istoric pe suprafața lui Marte

NEXT »

Ziua Pământului 2021, celebrată la National Geographic

ARTICOLE ASEMĂNĂTOARE

Emil Racoviță – exploratorul

Acasă la regii romi

ACTIVATE – serie de documentare în șase părți

BE THE FIRST TO COMMENT

Leave a Reply

Adresa ta de email nu va fi publicată

Comentează

Nume*

Email *

Website

PUBLICĂ COMENTARIUL

CITY PUBLISHING

Cel mai mare editor de reviste din Romania. Toate drepturile asupra site-ului www.natgeo.ro apartin City Publishing.

Reproducerea integrala sau partiala a textelor sau a ilustratiilor din orice pagina a site-ului www.natgeo.ro este posibila numai cu acordul prealabil scris al City Publishing.

Pirateria intelectuala se pedepseste conform legii.

Lifestyle feminin

Femeia.ro
Cosmopolitan.ro
Harper'sBazaar.ro
Revistaloana.ro

Travel

NatGeo.ro

Home & Deco

Casa-Gradina.ro

Parenting

Parinti.com

Cooking

eCuisine.ro
PracticinBucatarie.ro

